

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

לפני כבוד השופטת אסתר נחליאלי חיאט

מבקש

שמעון לוי

ע"י ב"כ עו"ד גיל רון, קינן ושות' עורכי דין
עו"ד גיא אבני

נגד

משיב

מדינת ישראל - משרד הבריאות
ע"י ב"כ עו"ד שלמה כהן
מפרקליטות מחוז תל אביב, אזורי

פסק דין

- 1 בקשה לאישור הסדר פשרה בעניין בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהגיש המבקש, מר שמעון לוי
- 2 (להלן: "לוי") בהתאם לפריט 1 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק
- 3 תובענות ייצוגיות"), נגד המשיב, משרד הבריאות כמפעיל בתי חולים ממשלתיים.
- 4 1. עניינה של בקשת האישור הוא בטענת לוי כי משרד הבריאות גבה שלא כדין כספים
- 5 ממטופלים שפנו לחדרי מיון ממשלתיים וחויבו לשלם את חובם לחדר המיון בגין הביקור
- 6 בצירוף ריבית והצמדה "בחישוב מנופח ושגוי מיום הביקור, בניגוד לצו פיקוח על המחירים,
- 7 בשיהוי ניכר בניגוד להוראות מנכ"ל משרד הבריאות, וחויב בריבית והצמדה ביתר לפי חוק
- 8 פסיקת ריבית והצמדה בתיקי הוצאה לפועל בתביעה לסכום קצוב על כל יתרת החוב שכוללת
- 9 את הריבית וההצמדה השגויה" (מבוא בעמ' 1 לבקשת אישור התובענה כייצוגית).
- 10
- 11 2. לשיטת המבקש, על משרד הבריאות לחייב בריבית בהתאם להוראות צו פיקוח על מחירי
- 12 מצרכים ושירותים (תוספת ריבית – בתי חולים) התשס"ה-2005 (להלן: "צו הפיקוח") ולא
- 13 לפי הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "חוק פסיקת ריבית
- 14 והצמדה") לפיו שיעור הריבית לחיוב גבוה יותר.
- 15
- 16 3. משרד הבריאות דחה את טענות המבקש וטען כי צו הפיקוח לא חל על לקוחות פרטיים
- 17 המטופלים בבתי החולים הממשלתיים אלא רק על קופות חולים וחברות ביטוח. ועל כן,
- 18 הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה הן הרלוונטיות למי שפנה לחדר מיון ללא טופס 17.
- 19
- 20 4. בדיון שהתקיים בפני ביום ה-17.1.2018, לאחר שהתרשמתי "כי ההתנהלות בתיק לוקה
- 21 באיטיות רבה וכי ניתן להתגבר על מחלוקות שונות בין הצדדים", ראיתי למנות מומחה
- 22 לבדיקת טענות עובדתיות שונות שהעלו הצדדים ושמצריכות בדיקה של איש מקצוע, רואה-

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

1 חשבון, שיוכל להנגיש את הנתונים שעל בסיסם ניתן יהיה להגיע למסקנות רלוונטיות.
2 בינתיים גם עלתה שאלת תחולת צו הפיקוח. בהתאם להסדר דינוי סיכמו הצדדים בשאלה
3 זו ולאחר שהמומחה שמיניתי נתן חוות דעתו ולאחר שבית משפט גם המליץ לצדדים לנסות
4 להגיע להסכמות על בסיס הנתונים של המומחה מטעם בית משפט, שבחן באופן מדגמי,
5 כמוסכם על הצדדים, חובות מתיקים של חולים שביקרו בחדרי מיון של מספר בתי חולים,
6 ועל בסיס עבודתו הרצינית והראויה של המומחה רו"ח יובל זילברשטיין, לרבות השלמות
7 שנתבקש לעשות הגיעו הצדדים להסכמות שהשתכללו להסדר פשרה אותו ביקשו לאשר
8 בבקשתם מיום 23.12.2020.

9

עיקרי הסדר הפשרה

10
11 5. **הגדרת הקבוצה**: כל מי שביקר בחדר מיון בבית חולים ממשלתי, והביקור לא מומן
12 באמצעות קופת חולים, והוא חויב בריבית, בשיעור הגבוה מזו הנקובה בצו הפיקוח בגין
13 איחור בתשלום, החל מיום 9 ביוני 2008 ועד מועד אישור הסדר הפשרה.

14 **הפיצוי לקבוצה**: כל חבר קבוצה שתיק ההוצאה לפועל בגין חובו נסגר, יהיה זכאי לפיצוי
15 בסך 91.25 ₪, ובמצטבר, 2,188,000 ₪. חברי קבוצה שתיק ההוצאה לפועל בגין חובם עדיין
16 מתנהל יהיו זכאים לפיצוי בגובה 91.25 ₪ ובסך מצטבר של 4,177,516 ₪. בסך הכול, יעמוד
17 גובה הפיצוי לחברי הקבוצה על סך 6,365,516 ₪.

18 **מנגנון התשלום**: ביחס לחברי הקבוצה שתיק ההוצאה לפועל בעניינם נסגר, "זכאותם של
19 חברי קבוצה אלה תיבדק על ידי באי-כוח הקבוצה... אם היקף סכום הזכאות לחברי הקבוצה
20 שיפנו יעלה על סכום ההשבה הכולל, יוקטן סכום ההשבה לכל פונה בהתאמה. התשלום
21 יבוצע באמצעות באי-כוח הקבוצה, אשר יתאמו את ביצוע התשלום עם חברי הקבוצה"
22 (סעיף 5.3 להסדר הפשרה).

23 **פירסום בעיתונים**: פירסום המודעות על הסדר הפשרה שיקבל תוקף של פסק דין יעשה
24 בארבעה עיתונים יומיים נפוצים – שניים בעברית, אחד בשפה הערבית ואחד בשפה הרוסית.

25 **"התנהלות המשיב בעתיד"**: "המשיב מתחייב כי בעקבות בקשת האישור, ולא יאוחר מ-90
26 יום ממועד אישור הסדר הפשרה הוא יחייב אזרחים שקיבלו טיפול בחדר מיון, ללא הסדר
27 תשלום או טופס התחייבות מטעם קופת חולים, בריבית שלא תעלה על ריבית החשב הכללי,
28 הקבועה בצו הפיקוח, וזאת כל עוד לא ישונו הוראות הדין הרלוונטיות" (סעיף 4.2 להסדר
29 הפשרה).

30 **גמול, שכר טרחה והחזר הוצאות**: המלצת הצדדים היא לתשלום גמול בסך 180,000 ₪ כולל
31 מע"מ (המהווה כ-2.8% מסכום הפשרה), שכר טרחה בסך 720,000 ₪ כולל מע"מ, (המהווה
32 כ-11.3% מסכום הפשרה) וכן החזר הוצאות למבקש בסכום של 15,000 ₪ בגין עלויות חוות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

- 1 דעת המומחה. "מלוא הגמול וכן 50% משכר הטרחה ישולמו תוך 21 ימים מהמועד שבו פסק
2 הדין הפך בלתי ניתן לערעור על פי המועדים הקבועים בדין... היתרה, תשולם תוך 30 ימים
3 לאחר שב"כ הקבוצה יגישו לבית המשפט דיווח על סיום ביצוע הסדר הפשרה" (סעיף 6.3
4 להסדר הפשרה).
- 5
- 6 ביום 24.12.2020 הוריתי לצדדים לפרסם הודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר פשרה,
7 בהתאם להוראות סעיפים 18(ג) ו-25 לחוק תובענות ייצוגיות, ואף ציינתי כי "נתתי דעתי לכך
8 שההסדר אושר על ידי היועץ המשפטי לממשלה לאחר שגם התקבלה עמדת הממונה על הגנת
9 הצרכן", ממילא לא היה צורך לקבל את עמדת היועץ המשפטי להסדר הפשרה, שכאמור
10 באישורו נמסרה עמדת המשיב והצדדים הגיעו להסכמות.
- 11
- 12 7. משחלף המועד להגשת התנגדויות ולא הוגשה כל התנגדות לאישור הסדר הפשרה המוצע,
13 הרי שהגיע שלב אישור ההסדר, אלא שבבואי לעשות כן סברתי כי "לא צורך לבקשת אישור
14 הסדר הפשרה תצהיר או נספח שיש בהם לסייע לבית המשפט להתרשם שאכן מדובר בהסדר
15 "ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה"... וכדי לאשר את ההסדר המוצע...
16 יש לצרף תצהיר ו/או נספח/ים שיסייעו לקבוע כי ההסדר ראוי".
- 17
- 18 8. הודעה שכזו אכן הוגשה מטעם משרד הבריאות, ובה תצהיר של רו"ח מירב כהן, מנהלת
19 תחום הכנסות וגביה במשרד הבריאות. בתצהיר מפרטת רו"ח כהן, את תהליכי החישוב
20 המבססים את הסדר הפשרה לשיטת הצדדים: "כלל החישובים בוצעו בהתבסס על מדגם
21 של כ-330 חובות ששייכים ל-11 בתי החולים הממשלתיים. מדגם זה כולל כ-30 תיקים לכל
22 ביה"ח, המייצגים חובות עבור ביקורים במיון מכלל השנים 2002-2015 כאשר רוב החובות
23 שנבדקו הם חובות שנוצרו מביקורי מיון בשנים הרלוונטיות לתביעה, כאשר ההתייחסות
24 לתיקים מתקופות החורגות מאלו, נעשה לצרכי דיוק המדגם" (סעיף 3 לתצהיר רו"ח כהן).
25 עוד עולה מתצהיר רו"ח כהן כי "בהתאם למדגם שבוצע על התיקים בבתי החולים עולה כי
26 אלו גבו **בפועל מחיר מלא** רק בכ-35% מהתיקים" (סעיף 14 לתצהיר רו"ח כהן).
- 27
- 28 **החלטה**
- 29 9. הוראות סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות מורות כי בטרם יאשר בית המשפט הסדר פשרה
30 בהליך התובענה הייצוגית עליו להשתכנע כי מדובר בהסדר שהוא "ראוי, הוגן וסביר,
31 בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה". והתשובה לשאלה מהו אותו הסדר ראוי: "הסדר פשרה
32 ראוי הוא כזה שמציע לקבוצה הטבה או פיצוי המשקפים נאמנה את הסיכויים והסיכונים
33 הגלומים בהליך מבחינת כל אחד מהצדדים. הסדר פשרה מעצם טיבו וטבעו נועד ל"קניית
34 סיכון", ועל כן גם כאשר מדובר בהליך ייצוגי – אין ככלל הצדקה לדחייתו של הסדר מוצע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

1 רק משום שאינו מבטיח לחברי הקבוצה פיצוי בשיעור המרבי שהיה נפסק לטובתם אם
2 התובענה הייצוגית היתה מתקבלת במלואה. לשון אחר: בבואו לבחון בקשה לאישור הסדר
3 פשרה בהליך ייצוגי, שומה על בית משפט לתת דעתו לסיכויים ולסיכונים הגלומים בהמשך
4 ניהול ההליך כפי שהוא מעריך אותם – ובאספקלריה זו לבחון אם ההסדר המוצע הוא "ראוי,
5 הוגן וסביר". ויובהר כי זו אמת המידה שעומדת ביסוד מרבית אם לא כלל השיקולים
6 המנויים בתקנה 19(ג)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, ודומה כי הפרמטרים המנויים בסעיף זה
7 הם בבחינת עזרים לניתוח השאלה אם הסדר הפשרה שעל הפרק הולם את סיכויי התובענה
8 והסיכונים הכרוכים בהמשך ניהולה" (בר"מ 2744/19 **עיריית עכו נ' בריל תעשיות נעליים**
9 **בע"מ** פסקה 16 (10.3.2021); ההדגשות אינן במקור).

10
11 10. בבואי לאשר את הסדר הפשרה שקלתי בין השאר גם את הסיכויים והסיכונים להם חשופים
12 חברי הקבוצה מהמשך ניהול ההליך. לאחר שנתתי דעתי לפרק הזמן שמתנהל ההליך,
13 לבדיקות הרציניות שנעשו בסוגיית הריבית ונבחנה השאלה לפי איזה מהדינים יחויב
14 המטופל הפונה לחדר מיון ומהו שיעור הריבית הראוי שעל משרד הבריאות לגבות בנסיבות
15 המפורטות בבקשת האישור ביחס לשיעור הריבית שנגבה בפועל. נתתי דעתי כי המשא ומתן
16 בין הצדדים התנהל לאחר שמונה מומחה מטעם בית המשפט שבחן ובדק את התיקים לפי
17 מידגם מוסכם ומסר את מסקנותיו, וכן כי כל המשא ומתן היה בתיאום גורמים ממשלתיים
18 – משרד הבריאות, משרד האוצר וגורמים רלוונטיים מקצועיים אחרים שנתנו אישורם
19 להסדר, ולאחר שכאמור שקלתי את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בהמשך ניהול ההליך
20 לאור הטענות של שני הצדדים בכתבי הטענות, ולאחר שגם התרשמתי מנדיבות הפיצוי
21 לחברי הקבוצה בנסיבות העניין וההזולה המשמעותית של עלויות ההתדיינות כפועל יוצא
22 מאישור הסדר הפשרה, הגעתי לכלל מסקנה כי הסדר הפשרה "ראוי, הוגן וסביר בהתחשב
23 בענינם של חברי הקבוצה" וראיתי לאשרו.

24
25 11. ראיתי לציין למען הזהירות כי, אין בפסק דין כל קביעה פוזיטיבית באשר לשאלה מהן
26 הוראות הדין הרלוונטיות לחיוב המטופל הפונה לחדר המיון, וכי התחייבות המשיב לעתיד
27 אינה סותרת את הוראות סעיפים 18(ז)(1) ו-24 לחוק תובענות ייצוגיות, אלא מביאה
28 התחייבות סבירה של המשיב כיצד יפעל בהמשך.

29
30 12. אשר לגמול ולשכ"ט -ראיתי לאמץ את המלצת הצדדים לגבי פסיקת הגמול ושכר הטרחה
31 הן מאחר ששיעורם (כ-2.8%; וכ-11.3% מסכום הפשרה – בהתאמה) עולה בקנה אחד עם
32 התפתחות הפסיקה בעניין היחס בין הגמול ושכר הטרחה ובין סכום הפשרה (למשל: ת"צ
33 57333-04-18 **זיו גלסברג נ' מיי סמארטי ישראל בע"מ** (7.5.2021); ת"צ 54311-04-18

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

1 ס.רותאנא למסחר בע"מ נ' מדינת ישראל רשות המסים (1.2.2021)) והן מאחר שהתרשמתי
2 כי בקשת האישור נערכה כדבעי והציפה שאלה משפטית ראויה לבירור בהליך ייצוגי.
3 אני סבורה כי יש ליתן תמריצים נאותים לתובעים ייצוגיים פוטנציאליים לעמוד על זכויות
4 קבוצות תובעים עתידיות שמעלות סוגיות ראויות לבירור בוודאי כשמדובר בבירור של
5 התנהלות ראויה של רשויות ממשלתיות. תקינות המנהל היא אינטרס ציבורי ראשון במעלה,
6 וחשיפת רשויות מנהל לסיכון לתביעה ייצוגית היא דרך נאותה לממש את תכלית התובענה
7 הייצוגית כפי קבוע בסעיף 1(2) לחוק תובענות ייצוגיות: "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו",
8 גם אם מדובר ברשויות ממשלתיות.

סיכום

10
11 13. אני מאשרת את הסדר הפשרה על תנאיו ונותנת לו תוקף של פסק דין. הסדר הפשרה החתום
12 שנסרק לנט המשפט הוא הנוסח המחייב.
13 אני קובעת כי מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה מהווה סילוק וויתור של התובע הייצוגי
14 ושל חברי הקבוצה כלפי משרד הבריאות. פסק דין זה מהווה מעשה בית דין כלפי התובע
15 הייצוגי וכלפי חברי הקבוצה שהוגדרו ברישא לפסק הדין, בקשר לכל הטענות והעילות
16 שאושרו בפסק הדין.

17
18 14. מורה לפרסם תוך 10 ימים את ההודעה כמתחייב מסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, בנוסח
19 שבנספח 2 לבקשה דנא, אותו אני מאשרת. הפרסום ייעשה בשני עתונים יומיים נפוצים
20 בשפה העברית וכן בתרגום לשפה הערבית בעתון נפוץ בשפה הערבית ובתרגום לשפה
21 הרוסית בעתון נפוץ בשפה הרוסית. יש להגיש לבית המשפט עותק מהפרסומים.
22 על שני הצדדים לדווח (כל אחד ומילוי התחייבויותיו) על השלמת ההסדר.
23 ת"פ למעקב – 5.10.2021

24
25 ניתן היום, י" סיוון תשפ"א, 21 מאי 2021, בהעדר הצדדים.

26
27
28
29

אסתר נחילאלי חיאט, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15-06-19410 לוי נ' משרד הבריאות-בתי חולים הממשלתיים

1

